

Doktorka Fencková z PřF JU se stala členkou prestižní multidisciplinární mezinárodní sítě vědců FKNE

6.9.2023 - | Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

FENS-Kavli Network of Excellence (FKNE) je dynamická a velmi prestižní skupina 30 vynikajících evropských neurovědčů v počáteční či střední fázi kariéry, kteří jsou vybíráni pro svou vědeckou excelenci, originalitu a vedoucí postavení. Jedním z vybraných špičkových vědců je nově i Mgr. Michaela Fencková, Ph.D., z Katedry molekulární biologie a genetiky Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

FKNE byla založena v roce 2014 na základě spolupráce Federace evropských neurovědních společností (FENS) a nadace The Kavli Foundation. V tomto roce byla vybrána nová skupina 15 stipendistů, kteří zastupují 10 různých evropských zemí. Tito noví členové FKNE se připojí k 15 dalším zástupcům z roku 2021 a vytvoří tak aktivní síť 30 vědců se sídlem v 15 různých zemích. Členové FKNE jsou vybíráni na 2 dvouletá období, po jejichž uplynutí se stávají členy rostoucí sítě FKNE Alumni.

"Výběr vědců pro rok 2023 byl neuvěřitelně náročný úkol, který svědčí o výjimečném talentu mladé evropské neurovědecké komunity. Jsme hrdí na to, že můžeme oznámit kandidáty, kteří byli vybráni do tohoto stipendijního programu, a kteří vynikají brilantností a vůdčími schopnostmi," říká profesor Flavio Donato, předseda výběrové komise pro rok 2023.

Tato multidisciplinární mezinárodní síť vědců se organizuje sama a jejím cílem je zlepšit neurovědu v Evropě i mimo ni prostřednictvím sdílení vědeckých zkušeností, propagace a osvětové činnosti. Členové FKNE se každoročně účastní několika setkání, která umožňují diskusi o řadě témat napříč neurovědou a také o výzvách a příležitostech pro evropské neurovědce. Své myšlenky pak uvádějí do praxe prostřednictvím článků a doporučení ohledně programů financování a dalších klíčových otázek.

"FKNE sdružuje výjimečné skupiny mladých a středně pokročilých neurovědčů z celé Evropy, kteří pomáhají utvářet budoucnost oboru. Díky štědré podpoře nadace The Kavli Foundation ve spolupráci s FENS pomáhá tato síť rozvíjet pokrokovou vědu o mozku a nervovém systému a posilovat hlasy nové generace neurovědčů. Tento závazek v oblasti výzkumu a propagace má nesmírně cenný dopad jak pro vědu, tak pro společnost. Jménem vedení FENS blahopřeji novým vědcům, kteří obohatí síť i širší vědeckou komunitu o novou energii, zkušenosti a nápady," říká profesorka Irene Tracy, prezidentka FENS.

„Členství si velmi vážím. Ráda bych jej využila ve prospěch profesní podpory a mezinárodní integrace mladých vědců a vědkyň z České republiky, aby měli srovnatelné podmínky s vědci z významných evropských institucí. Chtěla bych také zvýšit povědomí o neurobiologickém výzkumu v ČR, jeho nezbytnosti k pochopení podstaty závažných neurologických a psychiatrických onemocnění a k hledání účinné léčby. V neposlední řadě bych pak chtěla rozvíjet spolupráci s ostatními vědními obory, které nám pomohou posunout tento výzkum rychleji kupředu, tak jak se to děje i na špičkových zahraničních pracovištích," komentuje úspěch doktorka Fencková.

"Žijeme na zásadní křižovatce neurovědy: na jedné straně nám vývoj nových technologií pro studium mozku umožnil začít zkoumat otázky, které byly ještě před deseti lety nepředstavitelné. Na straně

druhé se i stále angažovanější a pozornější společnost snaží lépe porozumět fungování mozku. Zejména ve světle nově nabytých poznání o důležitosti péče o duševní zdraví, o rychlosti vývoje umělé inteligence a o rostoucí zátěži, kterou představují psychiatrické poruchy – pro jednotlivce i pro ty, kteří o ně pečují. Jednou z výzev, kterou budeme muset v budoucnu řešit, bude zajistit, aby evropské instituce i nadále investovaly do společných finančních programů na podporu základního výzkumu, z něhož vznikají nové poznatky a z něhož má prospěch celá společnost. Jako soubor mladých – a odvážných – výzkumníků se ve FKNE snažíme neustále posouvat hranice toho, co jsme schopni udělat, a pouštíme se do neznáma jednoho z nejsložitějších strojů, jaké kdy byly sestrojeny – mozku," říká profesor Flavio Donato, odborný asistent v Biocentru Basilejské univerzity ve Švýcarsku a předseda sítě FENS Kavli.

Mgr. Michaela Fencková, Ph.D., z Katedry molekulární biologie a genetiky Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích se zabývá základní formou učení, tzv. habituací. Ta je rozšířena od jednobuněčných organismů až po člověka. Slouží k odfiltrování nepodstatných informací z prostředí a umožňuje soustředit se na důležité podněty, jako je potrava nebo nebezpečí. Genetické faktory však mohou způsobit, že se habituace pokazí, což přispívá k poruchám autistického spektra a intelektu. Doktorka Michaela Fencková se snaží tyto vlivy objasnit studiem habituace u ovocné mušky drozofily.

<https://www.jcu.cz/cz/univerzita/aktualne/doktorka-fenckova-z-prf-ju-se-stala-clenkou-prestizni-multi-disciplinari-mezinarodni-site-vedcu-fkne>